

RNI No.: 21918/71

गोर्खाली सुधार सभा

17 अप्रैल 1938

मासिक समाचार पत्र

वर्ष - 51

अंक - 1

जनवरी 2022 मासिक पत्रिका

मूल्य 9/-

पृष्ठ 12

आजादीको अमृत महोत्सव एवं विजय दिवसको शुभ अवसरमा आयोजन समिति द्वारा वीर सैनिक सम्मान कार्यक्रममा पूर्व सैनिक के. पदम सिंह थापा, अध्यक्ष गो सु सभा, के.नरेन्द्र गुरुङ, सु.मे.गोपाल छेत्री सहित अन्य गौरव सेनानी, वीरनारीहरूको सम्मान

प्रशिक्षण प्राप्त प्रशिक्षणाथीहरूलाई प्रमाणपत्र प्रदान आयोजन

17 अप्रैल 1938

गोर्खाली सुधार सभा

17 अप्रैल 1938

गोर्खाली सुधार सभा

देहरादून

वर्ष -51, जनवरी 2022

सम्पादक

कर्नल (अ.प्रा.) जीवन कुमार क्षेत्री

विशेष सहयोग

श्रीमती प्रभा शाह

स्वामी / मुद्रक / प्रकाशक

अध्यक्ष

गोर्खाली सुधार सभा

मुख्य कार्यालय

गोर्खाली सुधार सभा

मेजर धनसिंह थापा परमवीर चक्र मार्ग,

गढी कैन्ट,

देहरादून

फोन: 0135-2756070,

9897440879

वितरक

सभा शाखाध्यक्ष

डिजाइनिंग टाइप सेटिंग

विमला थापा

प्रकाशन कार्यालय

वाणी प्रिंटिंग प्रेस, धोसी गली,

देहरादून, उत्तराखण्ड

नोट: पत्रिकामा प्रकाशित लेखहरूको लागि

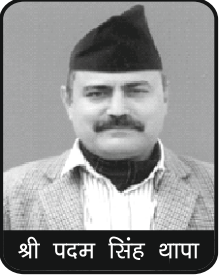
सम्पादक मण्डल एवं प्रेसको सहमति हुन आवश्यक छैन।

समस्त विवादहरूको न्यायालय क्षेत्र देहरादून छ।

सम्पादकीय

संघर्ष, चुनौती, समस्या कुनै नयाँ तत्व होइन। पौराणिककाल देखि यो सबैले झेलदै आई रहेका छन्। यो प्राकृतिक हुन्, रोकेर नरोक्न सकिने यी समस्याहरू। यी प्रायः जस्तै प्राकृतिक भए पनि धेरै जस्तो हामी मानव जाती कै उपज हुन जो हामी एकदमै यस प्रति गम्भिर छैनौं, संवेदनशिल छैनौं। समाजमा नै पिता पुर्खा देखि चलि आइ रहेको चरिर्ताथ, “आकाशको राहु, पातलको केतु, एक फेर नपरी कसरी चेतुँ” सत्य छ। अनुभुती, अनुभवले हामीलाई सचेत गराउँछ, सावधानीको संकेत दिन्छ, जानकार बनाउँछ, कहिले नमेटिने ज्ञान दिन्छ। यद्यपि, हामी यस प्रकारको चुनौतीले पीडित समय समयमा बनाएको छ। गत दुइ वर्ष देखि चलि आइ रहेको विश्वव्यापि कोविदको महामारीको हावा चलि नै रहेको छ, विभिन्न अस्तित्व बोकेर —‘कोरोना’ ‘डबल भ्यारियेन्ट’ र अब छ ‘ओमीक्रन’ (OMICRON)। नाम बेग्लै साथै यसको परिणाम अनि प्रभाव पनि बेग्लै !! अब मानव उपज समस्याहरू पनि त झेल्नै परेको छ। कहि वातावरणले सावधानी गराई रहेको छ त कहि ताकतको नशाले लडाई रहेको छ। विश्वको वातावरणले प्रायः सबै कुनामा घटि रहेको घटनाबाट बुझ्न सक्छौं। कहि नश्लभेदको लडाई कहि भाषा र जातीको नाम मा कँहि पार्टीको नाम, त कहि गरिब धनी को नाममा अनि “अघाडि हुने दौडमा”!! कोहि भन्दा पछि किन रहने। पौराणिककालदेखि यसकिसिमको घटना घट्दै आइ रहेको छ। अनि सबै नै विध्वंसकरी हुन्। सबैको मनमा प्रश्न उठछ “हामाले के गर्ने” “के फरक पर्छ”। यो सत्य भए पनि यस प्रति केहि न केहि आफ्नै स्तरमा योगदान पुरयाउन सक्छौं जसका परिणाम हामीले देख्न नपाए पनि हाम्रो भावीपीडिले एउटा स्वच्छ वातावरण, सुदृढ समाज, सचेत समाज, शिक्षित समाज, सौहादपूर्ण वातारण र सकारात्मक साँच सित बाँच्ने समाज। वर्तमान समस्या, चुनौती हो ओमीक्रोनको। कोविद-19 को कारण अप्रत्याशित ‘मृत्यु’ साथै लाचार र मजबुर समाज, देश, अनि विश्व आफ्नै प्रियजनको अनुहार सम्म हेर्न सकेनन्। रीति विधी सित मृत्यु-आत्मालाई शान्ती पुरयाउने प्रक्रियामा पनि निष्क्रिय जति कै थियो। शिक्षा के पायौं?? बाँच्नुको, निम्ति जति जानकार द्वारा (सरकार) जारी निर्देशनहरूको पालन, अमल, सयंम स्वच्छता नै बाँच्ने आशा थियो, अनि सत्य थियो। दक्षिण अफ्रिकामा, शुरू भएको नयाँ भेरिएन्ट “B.1.1.529” को नाम विश्व स्वस्थ संगठनले “ओमिक्रोन” (OMICRON) भनेर नाम दिएको छ। यसलाई “भेरिएन्ट अफ कन्सर्न”(Variant of Concern) भनेर विश्वलाई अवगत गराएको छ। संक्रमित अनि अधिक मृत्यु दरको आधारमा चिन्हित गरिन्छ। यसको अर्को प्रकारको छ “Variant of Interest” हो। यो कुनै पनि क्षेत्रमा पाइएको “भेरिएन्ट अफ इन्ट्रेस्ट”(Variant of Interest) हो जसको संक्रमण सीमित अनि न्युन्तम जोखिम पूर्ण रहेको पाइन्छ। जे भए पनि यो प्रकोप हो यस प्रति जागरूक भएर यसलाई आफ्नो छेक आउन भन्दा पहिले नै रोक्नुको निम्ति सरकार द्वारा प्राप्त निर्देशनहरू गम्भिर सित लिनु पर्छ। प्राकृतिक प्रकोप प्रति बाध्य छौ तर मानव उपज प्रकोप सित बाँच्न सक्छौ। यो घर परिवार देखि विश्व भरिको साँच र काममा बदलाव आउनु आवश्यक छ। शान्ती, समानता, इर्ष्या द्वेष ताकतको प्रदर्शन, सकारात्मक साँच, सौहादपूर्ण सम्बन्धहरू नै ती तत्वहरू हुन् जसले हामीलाई हरेक प्रकोप बाट बचाई सक्छ।

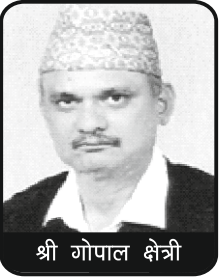
अध्यक्षको कलमबाट

श्री पदम सिंह थापा

खुशी लाग्छ, जब म केही वर्ष देखि हाम्रो समाज अनि समुदायमा, आफ्नै जाती र समाज प्रप्ति केहि न केहि जागरूता आएको देख्दा । बीचमा यसप्रति हाम्रो युवाहरूको रुझान र झुकाव प्रायः हराई सकेको थियो, जो वर्तमान यी युवाहरू सचेत भएका छन्, जागरूकता आएको छ । बर्षौं देखि यसरी युवाहरू टाडिन्दै गइ रहेको थिए आज यसमा बदलाव आएको छ । समाज अनि समुदाय सम्बन्धित आयोजनहरूमा यी युवाहरूको प्रतिभागिता देखिन थालेको छ । प्रतिभागीहरूको संख्या सन्तोषजनक नभएता पनि आशाको किरण उदाउन थालेको छ, जो अति उत्साहित मान्छु । 60 को दशक सम्म यहि देहरादूनमा युवाहरूको संघ संस्थाहरू थिए जसमा विद्यार्थीको पनि एउटा संस्था थियो । तर विस्तारै—विस्तारै अभिरुचि साथ—साथ यो संस्थाहरू हराँउ दै गएको छ । नयाँ वर्ष 2022 शुरू भइ सकेको छ, तर चुनौती र समस्याहरू छ, तर यसले विचलित हुनु हुन्न । युवाहरू नै भोलोको ताकत हुन्, शक्ति हुन् । हरजाती, हरसमुदायको विकासको प्रगतिमा प्रायः 80% युवाहरूको योगदान छ । हाम्रो समुदायमा युवाहरूको व्यक्तिगत उपलब्धि धेरै छ तर समाज र समुदाय प्रति पनि केहि न केहि योगदान पुर्याउने सोच अनि सकल्प पनि हुनु पर्छ, तबै मात्र यिनी हरूलाई समाजको भोलीको कर्णधारको रूपमा विश्वास सित किन सकिन्छ । समाजको सबैले नै प्रयास गरै, युवाहरूलाई हर उत्सव, आयोजित कार्यक्रममा जोडौं, एउटा सुदृढ ताकत र शक्तिशाली युवा समुहको रूपमा ।

महामंत्रीको कलमबाट

श्री गोपाल क्षेत्री

गत वर्ष बितेर, नयाँ वर्ष 2022 ले आफ्नो यात्रा शुरू गरि सकेको छ । हर बितेका क्षणहरू आफ्नै—आफ्नै स्तरमा इतिहास बन्छ । इतिहासले एउटा शिक्षा दिने ज्ञान दिन्छ जो वितेका दिनमा घटेका घटनाहरूमा आधारित हुन्छ—हाँसो, खुशी, दुख—सुख, मिलन विछोड, हार—जीत, सफलता—विफलता इत्यादि । यसैमा आधारित घटना हरूले सावधानी पनि दिन्छ, साथै उत्साह पनि दिन्छ । यसैले त हामी साधारण बातचितमा विगत दिनका घटनाहरूलाई भनि राखेका हुन्छौं “त्यो इतिहास न दोहोर्यानु” या “ फेरी यस्तै इतिहास लेखै ” इत्यादि । यसको अर्थ के हो भने, भुल गलतीलाई साथमा न लिएर चलनु हो साथै यस्ते भुल फेरि नदोहोर्यानु हो । अर्को सन्दर्भमा चाँहि सफलताले सँधै सकारात्मक सोच दिन्छ, उत्साहित बनाउँछ, केहि गरी बिजयी बनौ । यस्तै गत वर्षको अनुभूति (समाज /व्यक्तिगत स्तर) लाई साथमा लिएर नयाँ यात्रामा लागौं सफलताको निम्ति, विजयीको निम्ति विकासको निम्ति । भुल बाट शिक्षा लिएर भुललाई न दोहोर्याउनै प्रण लिउँ, अवश्यै हाम्रो या एउटा बानी, बिजयी बन्ने सफलता र उपलब्धीलाई मात्रै चुम्ने बानी बन्ने छ ।

शोक सन्देश

भारतको प्रथम चीफ अफ डिफेन्स स्टाफ, जनरल विपिन रावत, पी.वी.एस.एम, यु.वाई.एस.एम., ए.वी.एस.एम.,वाई.एस.एम., वी.एस.एम. ए.डी.सी. को दिनांक 08 दिसम्बर 2021 मा आफ्नो पत्नी श्रीमती मधुलिका रावत र अन्य 11 रक्षाकर्मी को साथ, तमिलनाडुको निलगिरी जिलाको बन्दीशोक भन्ने जग्गामा, एक हेलिक्पटर दुर्घटनामा मृत्यु भयो। यो आकस्मिक, असामयिक, अविश्वसनिय दुर्घटनामा पुरा देश शोकको सागरमा डुबेको छ। उनी एक इमान्दारी, समर्पित, देशप्रेमी, अनुशासित अनि कुशल लिडर थिए। उनको निधन देश र समाजको निम्ति ठुलो क्षति हो। उत्तराखण्डको सम्पूर्ण गोर्खाहरू यी सबै दिवंगत आत्माहरूको शान्तिको निम्ति शोक प्रकट साथै हार्दिक श्रद्धांजली अर्पित गर्छन्।

स्नेह थापा गोर्खाली सुधार सभाको कर्मठ, परिश्रमी श्री शमशेर सिंह थापा शाखाध्यक्ष, जैतनवालाको पुत्री हुन्। स्नेह आफ्नो **Alliance International School** मा पिता जस्तै, मेहनती तथा हर काममा अबल छन्। **Double MA (English र Psychology)** पश्चात् विभिन्न स्कुलमा पढाउने अनुभवले उनी अहिले। **Alliance International School Chandigarh** मा पढाउँदै छिन्। सभा उनको सफलता र उज्ज्वल भविष्यको कामना राख्दछ।

अंतरंग सभा 11 दिसम्बर 2021 गोखाली सुधार सभा

1. गत् महीनाको अंतरंग सभा गोर्खाली सुधार सभाको जनरल मानेक्शौ सभागारमा 11 दिसम्बर 2021 बिहान माननीय अध्यक्ष श्री पदम सिंह थापा ज्यूको अध्यक्षतामा आयोजन भयो। अंतरंग सभाको विवरणहरू यस प्रकारले छः—

क) स्वागत सम्बोधन — महामंत्री श्री गोपाल क्षेत्री ज्यूले अंतरंग सभामा उपस्थित शाखाध्यक्ष, केन्द्रीय कार्यकारिणी, पूर्व अध्यक्ष, आमंत्रित संघ/संस्थाका अध्यक्ष सदस्यहरूको स्वागत अभिनन्दन गर्नु भयो साथै उपस्थिती निम्ती आभार व्यक्त गर्नु भयो।

ख) दिवंगतहरू प्रति श्रद्धांजली — विगत माहमा दिवंगत हुनु भयेका सभा सदस्यहरूको आत्माशान्ति तथा दुखित परिवारलाई पीडा सहने शक्ति प्राप्त होस, उपस्थित महानुभावहरूले दुई मिनटको मौन शांति प्रार्थना गर्नु भयो। दिवंगतहरूको सूची :-

i) श्री तेज बहादुर थापा	रायवाला	08/11/2021
ii) श्री पदम सिंह क्षेत्री	रायवाला	26/11/2021
iii) श्रीमती पुष्पा मल्ल	गढी	10/11/2021
iv) श्रीमती माया देवी गुरुंग	छिदरवाला	18/11/2021
v) श्री अनिल कुमार गुरुंग	भारुवाला	02/12/2021
vi) श्रीमती लीला थापा	कारबारी	03/12/2021
vii) श्री भगवान सिंह थापा	सेलाकुई	02/12/2021
viii) श्री जीवन सिंह गुरुंग	रायपुर	03/12/2021

ग) आमंत्रित अतिथिहरूको शुभकामना एवं स्वागत :-

i) अखिल भारतीय गोर्खा पूर्व सेनिक कल्याण एसोसियेशनका नवनिर्वाचित अध्यक्ष कर्नल आर. एस. क्षेत्री, उपाध्यक्ष श्री ऐ.के. मुखिया, महासचिव के. डी.के. प्रधानलाई खादा ओढायेर सभा अध्यक्षज्यूले शुभकामना दिनु भयो। कर्नल आर.एस. क्षेत्री ज्यूले आफ्नो दायित्व निष्ठाले संभालने वचन दिनु भयो।

ii) भारतीय गोर्खा परिसंघ (उत्तराखण्ड) राज्य — नवनिर्वाचित अध्यक्ष कर्नल जीवन कुमार क्षेत्री ज्यूलाई दुसरा कार्यकालको लागी खादा ओढायेर शुभकामना दिनु भयो, वहाँले समुदाय लाई निष्ठापूर्वक कार्यभार वहन गर्ने आश्वासन दिनु भयो।

iii) उत्तराखण्ड नेपाली भाषा समिति — नव निर्वाचित अध्यक्ष

श्री मधुसूदन शर्माज्यूलाई समितिको अध्यक्ष नियुक्तिमा माननीय अध्यक्ष पदम सिंह थापा एवं सभाका पदाधिकारीले खादा ओढायेर सम्पूर्ण कार्यकालको लागी शुभकामना दिनु भयो। यस चयनको लागी श्री शर्माज्यूले सबैको आभार व्यक्त गर्नु भयो।

घ) अंतरंग सभाको सम्पुष्टि — माननीय महामंत्री ज्यूले विगत अंतरंग सभाको विवरण सभा समक्ष प्रस्तुत गर्नु भयो, सभाले सम्पुष्टि दियो।

ड.) विगत माहको आय — व्ययको सम्पुष्टि — माननीय कोषाध्यक्ष श्री प्रदीप क्षेत्री ज्यूले नवम्बर माहको आय — व्यय ब्योरा सभा समक्ष प्रस्तुत गर्नु भयो र सभाले सम्पुष्टि दियो।

च) अंतरंग सभाका ऐजेण्डाहरूः—

- नव वर्षको शुभकामना संदेश बारे छलफल
- AIGEWA को स्वागत एवं भोजको असल खर्चा ब्योरा
- गणतंत्र दिवस 2022 को खर्चाको स्वीकृति
- AIGEWA को वार्षिक अधिवेशन छलफल भयेको जानकारी

2. सभा द्वारा पत्रचार :-

क) किरायेदार श्रीमती कृष्णा थापाको सभाका पदाधिकारीहरू प्रति अपशब्द तथा अभद्र व्यवहारको विरुद थाना गढी कैन्टमा शिकायत पत्र दियेको छ। दूसरा पत्र लामा समय देखी पूरानो भवनको विद्युत प्रभार शीघ्र जमा गर्नु निम्ती निर्देश पनी दियोको छ।

ख) देहरादून क्षेत्रमा शीघ्र सेना भर्ती कार्यालय स्थापित गर्नु निम्ती जी.ओ.सी. उत्तराखण्ड सब ऐरिया मेजर जनरल संजीव खत्रीज्यूलाई निवेदन पत्र प्रेषित गरेका छौं।

ग) सभाले किराया दुकानदार श्री अजय भण्डारीलाई शीघ्र भवन खाली गर्नु निर्देश दियेको छ।

घ) कैन्ट बोर्ड का चेयरमेन सबऐरिया मुख्यालय लाई भवन कर छुट बारे निवेदन पत्र दियेका छौं।

3. सूचनाहरू :-

क) 25 दिसम्बर 2021 गोर्खाली सुधार सभा परिसरमा अखिल भारतीय उज्जवल भविष्य कोष समितिले छात्रवृत्ति वितरण गर्ने छ।

ख) गोर्खालेण्ड सामंजस्य समितिका श्री किशोर मंत्री ज्यूको नेतृत्वमा सभामा भ्रमण गरी आफ्नो विचार दिएको छन ।

ग) नेपाली साहित्य एवं प्रसिद्ध संगीतकार मास्टर मित्रसेनज्यूको सालिग स्थापना निम्ती श्रीमती साधना नेपाली ज्यूको निवेदन प्राप्त भयेको छ ।

घ) गंगोल पंडितवाडीका गोर्खा प्रतिनिधीहरू द्वारा द्वितीय बैठक सफलरूपले समपन्न भयो ।

ड.) शहीद सेनिक सम्मान यात्रामा गोर्खा सदस्यहरूले सम्मिलित हुन निम्ती राज्य सेनिक बोर्डले आवाहन गरेको छ ।

च) बलभद्र खलंगा मेलाको सफल आयोजन निम्ती आयोजन समितिका अध्यक्षज्यूले आभार व्यक्त गर्नु भयेको छ ।

4. उपस्थित महानुभावहरूको सुझाव :-

क) श्री ईश्वर प्रसाद रेग्मी, शाखाध्यक्ष इन्द्रानगर :-इन्द्रानगर क्षेत्रका सेना मेडल प्राप्त सुबेदार रविन्द्र खनाल ज्यूको फोटो सभामा पूनः स्थापित गरी दिनु होला, गोर्खा उपनाम न भयेका परिवारको जाति प्रमाणित गर्नु कठिन भयेको छ ।

ख) के. नरेन्द्र सिंह गुरुंग शाखाध्यक्ष रायपुर :- गोर्खा विभूतिहरू शाखाध्यक्षहरूको फोटो तथा विवरण शाखाध्यक्षले उपलब्ध गराउनु पर्छ, स्थान पायो भने विशेष परिस्थितीमा शालिग स्थापित गर्ने व्यवस्था पनी गर्नुहोस । अन्य जातिले गोर्खा प्रमाण बनाए को छ हामीले उसको परिवारको जाति कुनै अवस्थामा बनाने होईन ।

ग) श्री शमशेर थापा, शाखाध्यक्ष जैन्तनवाला :- शाखाध्यक्षहरूको फोटो न लगाएर मात्र वँहाको नामावली हालमा प्रदर्शित गरी दिनु होला, वर्तमानमा युवाहरू नशामा लिप्त भयेका छन, उद्धार निम्ती हामीले प्रयास गरौ ।

घ) श्री गंगा बहादुर गुरुंग शाखाध्यक्ष श्यामपुर :- श्रीमती कृष्णा थापाले घर खाली गर्नु भयेको छैन । वहाँको सुपुत्र सेनामा हुनु हुन्छ वहाँले परिवारको व्यवस्था स्वयं देख्नु पर्छ । यस बारे हामीले सेना पलटन कार्यालयमा निवेदन पत्र पठाउनु पर्छ । आयोजनहरूको व्यवस्था खर्चामा बाँचेको पैसा अन्य मनोरंजन खर्च गर्ने संघ/संस्थाहरूलाई हामीले आर्थिक सहायतामा प्रतिबन्ध गर्नु आवश्यक छ ।

ड.) श्री क्षेत्र बहादुर मल्ल, रायवाला शाखाध्यक्ष :- रायवालाको समीप हुनाले हरिद्वार क्षेत्रका परिवारको गोर्खाली सुधार सभा सदस्यता बनाई रहेका छौ । सभा भवनहरूको मरम्मत भये को छैन साथ-साथै धन व्यय गरि मरम्मत गरि रहनु पर्छ । अन्यथा भवनको धेरै क्षति हुने सम्भ वना छ ।

च) के. प्रतीम सिंह गुरुंग, खेलमंत्री :- ले.क. धन सिंह थापा, अमर शहीद दुर्गा मल्ल हाप्पा महान् विभूति हुन यहाँहरूको शालिग सभा

परिसरमा लगाउने प्राथमिकता हुन पर्छ ।

छ) श्री जगत बहादुर राना, (अध्यक्ष भारतीय मगर समाज) आमंत्रित सदस्य — मास्टर मित्रसेन साहित्यकार साथै मानव जीवनको उद्धार निमित्त समर्पित हुनु हुन्थयो । वहाँले स्वतंत्रता को लागि वेचारिक क्रान्ति ल्याउनु भयेको थियो । सभाले सालिग स्थापना निम्ती सहमति दिये को आभार छ । 28 तथा 29 दिसम्बर 2021 मा मास्टर मित्रसेन ज्यूको जन्म दिवस आयोजन सभामा गरी रहेका छौं । वहाँको नातीलाई हामी मुख्य अतिथि रूपमा सम्मानित गर्ने छौं ।

ज) कर्नल सी.बी. थापा, पूर्व अध्यक्ष :- खलंगा मेला आयोजनमा सबै गोर्खा सदस्यहरूले सहयोग गरेका थिये, यस कारण मेलाको भव्य आयोजन भयो । सबैलाई धेरै आभार छ ।

झ) ब्रि.पी.एस.गुरुंग, पूर्व अध्यक्ष :- सभामा हामीले छात्रवृत्ति कोष बनाउनु पर्छ । शाखाले योग्य नानीहरूलाई सिफारिश गर्द छ त हामीले पूर्ण शिक्षा समाप्ति सम्म सहयोग गर्ने छौं । मास्टर मित्रसेन को सालिग स्थापना गर्नु पर्छ । वहाँको परिचय अन्य जाति/समुदायमा हामीले प्रसारित गर्नु पर्छ । वहाँको देश प्रति प्रेम समर्पण थियो ।

5. माननीय अध्यक्ष ज्यूको सम्बोधन :- अध्यक्ष ज्यूले सभामा उपस्थित महानुभावहरूको स्वागत गर्नु भयो साथै आमंत्रित भारतीय मगर समाजका अध्यक्ष श्री जगत बहादुर राना, उत्तराखण्ड नेपाली भाषा समितिका अध्यक्ष श्री मधु सुदन शर्मा तथा AIGWA का अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा महासचिव को अभिनन्दन गर्नु भयो वहाँलाई नया पद भार ग्रहण गर्नु निम्ती शुभकामना दिनु भयो । इन्द्र नगर शाखाध्यक्ष श्री ईश्वर प्रसाद रेग्मी ज्यूले प्रश्न गरेको जाति प्रमाण तथा सदस्यता बारे स्पष्ट छ शाखाध्यक्षले सम्पूर्ण खोजवीन गरेर पूर्वजहरूको जानकारी लिनु होस, कुनै शंका को अवस्थामा कागज गोर्खा प्रमाण भयेता पनी सदस्यता/जाति प्रमाण निम्ती सिफारिस न गर्नु होस । पूर्वमा यस प्रकारको गलत प्रयोग गरेर जाति बनाएको छ । हामीहरूलाई प्रशासनले सोध्यो भने शाखाको उत्तर वांछित हुने छ । गलत तरिकाले बनेका प्रमाण लिखित रूपमा शिकायत दिनु होस हामीले सदस्यता तथा जाति निरस्त गरी प्रशासनमा नाम पनी दिने छौं ।

गोर्खा विभूतिहरूको फोटो सभामा बिना कारण हटायेको छैन हामीले सबै फोटो एक आकारको बनाएर लगाउने छौ । रायपुर का सम्मानित पूर्वजहरूको जीवन परिचय तथा फोटोदिनु दिनु होला । पात्र छात्र-छात्राहरूलाई छात्रवृत्ति निम्ती हामीले समिति गठन गर्ने छौं वहाँले निर्धन परिवारको नामावाली बनाएर बारह सम्म पढने नानीहरूको सिफारिश गर्ने छन तथा समय-समयमा सत्यापन पनी

गरी रहने छन ।

AIGEWA को वार्षिक अधिवेशनमा नया कार्यकारिणी चयन तथा वँहाको सफल कार्यकाल को लागी पुनः बधाई छ, वहाँले प्राविधिक प्रशिक्षण प्रारम्भ गर्नु निम्ती सबै सहभागी संस्थालाई सुझाव दिनु भयो, वहाँले एक टुलो पुस्तकालयको स्थापना गरेको छन । पुस्तकको संदर्भहरू लिन सकने छन तथा बाहिर देखी पुस्तक खरीदी या दान मिल्छ भने हामी अवश्य संग्रह गर्ने छौं, वार्षिक अधिवेशनमा अनुमोदन भयो । मास्टर मित्रसेन संगीतज्ञ एवं वारिष्ठ साहित्यकार हुन हुन्थियो, श्रीमती साधना नेपाली ज्यूले समाजका वृद्धि जीवीहरू सित विचार गोष्ठी गरी रहनु भयेको छ । यस वृद्धावस्थामा वहाँको प्रयास सराहनीरय छ । वहाँले प्रदान गरेको सालिग हामीले उचित स्थानमा स्थापित गर्ने छौं । 29 दिसम्बरमा हामी वहाँको जन्म जयन्तिमा मगर समाजको प्रयासमा सभा परिसरमा भव्य रूपले आयोजन गर्ने छौं । कार्यक्रममा नानी तथा युवाहरूलाई जीवन परिचय तथा कृतिहरू प्ररेणा दियेर सहभागिता गराने प्रयास पनि गर्ने छौं । रेडियो घाम—छायामा समाजका विशेष सेवा सहयोग गर्ने विशिष्ट व्यक्तिहरूको जीवन परिचय, उपलब्धि प्रसारण गर्नु निम्ती कर्नल जीवन क्षेत्री ज्यू सित सम्पर्क गर्दै रहनु होस वहाँले अवश्य सहयोग गर्ने छन ।

भारतीय गोर्खा परिसंघको वार्षिक अधिवेशनमा समाजका ब्रि. पी.एस. गुरुंग, के.आर.एस. थापा एवं श्री शेर जंग रानाज्यूलाई सम्मान दियेको परिसंघलाई धेरै आभार छ । के. आर.एस. थापाज्यूलाई परिसंघको सलाहकार नियुक्ति भयेको वहाँलाई शुभकामना छ ।

नेपाली भाषा समितिले भाषा निम्ती गरेको प्रयास सराहनीय छ, पूर्वमा श्री.बी.के. बरालज्यूको प्रयास लाई नया अध्यक्ष श्री मधुसमूदन शर्माज्यूले यसै प्रकारले अधि लिएरे संस्थाको नाम माथि राख्नु होला भनेर शुभकामना दिनु भयो ।

सभाका सांस्कृतिक मंत्री के.वाई.बी. थापाज्यूले गरेको सबै कार्य अत्यंत टुलो उपलब्धि हो । विजय दिवसको स्वर्णिम 50 वर्षको उपलक्षमा 1971 युद्धको कलाकृति सेना मुख्यालयले चयन गरेको छ । दिल्ली इन्डिया गेटमा वँहाको कृति प्रदर्शनीमा राखेको छ । समुदाय देखी वहाँलाई धेरै—धेरै बधाई छ । अंतरंग सभाले वहाँको यस उपलब्धि निम्ती ताली बजाएर स्वागत गर्यो ।

अंतमा अध्यक्षज्यूले अंतरंग सभा सोर्हादपूर्ण आयोजन निम्ती उपस्थित महानुभावहरूको आभार व्यक्त गर्दै, सभा समापन घोषणा गर्नु भयो ।

कविता

जीवनको मधुर दिनमा
कतै कसैले मन परायो कि ?
त्यो मीठो गीत जसमा—
मानवताको पुकार छ
गुन्जन छ, चलन छ
त्यो कहाँ गयो ?

प्रेमको रंगी चंगी दिन
के जीवनमा आउला
के ती प्रेमिकाको स्वच्छ
नयाँ संदेश ल्याउला ?

खोला, नाला, भीर पखेरामा
गुन्जन हुन्छन् नित्य ती
किन त्यो कानले सुन्दैन ?

ताराको रूपमा चकमक गर्छ
बिजुलीको रूपमा चम्कन्छ
वर्षाको रूपमा नाँच्छछ
तै पनि आँखाले देख्दैन ।

पंचेबाजा झै घम्कन्छ
सिंह झै गर्जन छ
तर किन कानले सुन्दैन ?

त्यो शरिरमा प्राण छ
व कलाकारले बनाएका
निजीर्व मूर्ति हो म बुझ्न सकिदैन ।।

एउटा चिन्तन
(लेखक :- लालु प्रसाद उपाध्याय)

मोबाइल, टीभीप्रति नानीहरूको लगाउ एउटा गम्भीर समस्या

मध्यमार्ग डेक्स

नानीहरूले मोबाइल अनि टेलिभिजन खेल्ने र हेर्ने कुरा एउटा गम्भीर समस्या बन्दै अत्यधिक लत लाग्नुको कारण नानीहरूको स्वास्थ्य अनि शिक्षामा धेरै असर पर्न गयेको छ । यसले नानीहरूमा विभिन्न प्रकार का रोग लाग्नुका साथै लेख पढन तिनिहरूको मन लागन छोडेको छ । ब्रिटेनका मनोविद् डा. सिगम्या ले आफ्नो अध्ययनमा धेरै मोबाइल र टेलिभिजन हेर्दा नानीहरूको स्वास्थ्य मा धेरै हानिकारक प्रभाव परेको पाएका छन् । तिनको भनाइमा तीन वर्षभन्दा कम उमेरका नानीहरूले मोबाइल र टेलिभिजन एकदमै हेरनु हुँदैन । तीनदेखि सात वर्षका नानी हरू लाई दिनमा आधा घण्टा वा कहिलेकाहि एक घण्टा को समय पर्याप्त छ । 12–15 वर्षका नानीहरूलाई डेढ घण्टा अनि 16 वर्षभन्दा धेरै उमेरका नानीहरूलाई दुइ घण्टाको समय निर्धारित गरिदिनु पर्छ । उपयुक्त समय सीमा डा. सिगम्यानले तोकि दियेका हुन् । तर अहिले का नानीहरू 4–7 घण्टा भन्दा पनि धेरै समय मोबाइल र टीभी हेर्ने बस्दछन् । यसले प्रत्येक दिन नानीहरूलाई हानि पुगिरहेको छ । कामकाजी आमा – बाबुका नानीहरू दिनभरि एकलो रहने हुनाले धेरै समय टीभी र मोबाइलमै बिताउँदछन् । अभिभावक हरूले चाहेर पनि यो रोक्न सक्दैनन् तर यसले नानीहरूको स्वास्थ्यमा नराम्रो असर हुँदैछ । धेरै टीभी, मोबाइल हेर्दा नानीहरू निम्नलिखित रोग अनि समस्याको शिकार हुनसक्छन् –

मोटापन : अत्यधिक टीभी– मोबाइल हेर्नु मोटापन अनि हृदयरोगको कारण बन्न सक्दछ । प्रायः जसो टेलिभिजन हेर्दा नानीहरूमा हाई क्यालोरी स्नेक्स खाने बानी हुँदैछ । यसले टाइप 2 डाइबिटिज हुने सम्भावना बढ्दछ ।

व्यायाममा कमी : मोबाइल– टीभीसँग टाँसिने नानीहरू व्यायाम, खेलकुद अनि घरका ससाना काम गर्न चाहँदैनन् ।

यसले गर्दा व्यायाम बाट पाउने उत्तम रक्तासंचार, मांसपेशी, सबल हुने, उत्तम स्टेमिना, लचिलोपन आदि फाइदाबाट वंचित हुँछन्, जुन चाहि पछि गएर हानिकारक प्रमाणित हुन्छ ।

निद्राको समस्या : कति नानीहरू लाई सुताउनका लागि पनि टेलिभिजन खोलि दिनु पर्छ, कतिलाई मोबाइल खेल्न दिनुपर्छ, यसले नानी सुते पनि अत्यधिक टी थी मोबाइल हेर्दा मस्तिष्क धेरै सक्रिय हुँदछ अनि नानीको निद्राको रूटिनलाई अव्यवस्थित पारि दिन्छ । जुन नानी सधैं राति नौ बजी सुत्ने गर्छ उसलाई विस्तारै 10–11 बजी सुतने बानी बस्दछ । टीभी– मोबाइलले दिन मात्रै होइन, रात पनि बिगारिदिन्छ ।

क्यान्सरको खतरा : टेलिभिजन– मोबाइलका प्रोग्रामले मात्र होइन, यसका विभिन्न भागले नानी स्वास्थ्यमा पनि समस्या उत्पन्न गर्नसक्छन् । टीभी – मोबाइलका प्रकाशको हानिप्रद प्रभावले मुख्य हार्मोन मेलाटोनिनलाई बाधित गर्नसक्छ । यसले डीएनए सेलहरूमा परिवर्तन हुने खतरा बढ्दछ अनि क्यान्सरको सम्भावना पनि बढ्नसक्छ ।

अपरिपक्व तारुण्य (Puberty): मेलाटोनिनको स्तर कम हुने हुनाले यस्तो स्थिति आउँदछ । अचेल केटीहरूमा सानो उमेरदेखि नै तारुण्य (Puberty) को लक्षण देखिन थाल्छ । हर्मोन्स परिवर्तनको कारण शरीरमा बोसो पनि बढ्नसक्छ ।

एकाग्रतामा कमी : धेरै टीभी– मोबाइल हेर्दा ध्यान क्षेत्रलाई सन्चालित गर्नेकोष (Cell) दुर्बल हुन थाल्छन्, जसले बौद्धिक उत्तेजनामा कमी आउने थाल्छ । यसले एकाग्रतामा कमी आउँदछ अनि सिक्ने क्षमता पनि घटन थाल्छ ।

असामाजिक प्रभाव : एकजना राम्रो मानिस बनिन हामी सामाजिक हुन आवश्यक छ, तर टीभी—मोबाइल अधिक लगाउ समाजसँग जोडिनमा बाधक बन्दछ। नानीहरू बाहिर आउ—जाउ गर्न वा मानिसहरू संग मेलजोल गर्न मन पराउँदैनन्। तिनीहरू अन्तर्मुखि हुँदछन्। व्यवहारिकता को गुण तिनीहरूमा आउन सक्दैन अनि रचनात्मकता र कल्पनाशीलता प्रति तिनीहरूमा कुनै चासो रहँदैन।

स्मरणशक्तिमा असर : घरीघरी च्यानल फेरेर दिनभरि टेलिभिजन हेर्दा र फेरी फेरी मोबाइलमा गेम खेलदा स्मरण शक्ति प्रभावित हुँदछ। नानीहरूले आफ्नो खानपीन र पढाई—लिखाई त भुल्छन् नै तर कहिलेचाहीं कुन कार्यक्रम कहिले हेरेको थिए भन्ने कुरा पनि भुलदछन्। अल्जाइमर रोग पनि स्मरण शक्तिसँग सम्बन्धित रोग हो।

आँखामा हानिकारक प्रभाव : धेरै मोबाइल—टीभी हेर्नाले यसको सीधा असर आँखामा पर्दछ। यसले आँखा सम्बन्धित धेरै समस्या हुँदछ अनि मेटाबलिज्मको दरमा पनि कम हुन सक्छ।

पढाईमा असर : नानीहरूले आफ्नो क्षमता को पूरा प्रदर्शन गर्न सक्दैनन्। एकाग्रताको कमीको कारण तिनीहरूलाई आफ्नो क्षमता वा योग्यता अनुरूप उपलब्धि प्राप्त हुँदैन। यसले नानीहरूलाई पढाईमा मन लाग्दैन र परीक्षामा असफल हुँदछन्। उपयुक्त कुप्रभाव हुँदा पनि तर नानीहरूलाई टेलिभिजन र मोबाइल हेर्नबाट वंचित गराउनु सम्भव छैन तर अभिभावकले तिनीहरूको हेर्ने समय सीमा तोकिदिएर नानीहरू को मानसिक स्वास्थ्य प्रति ध्यान राख्न सक्छन्।

तिनीहरूले कुन प्रकारको कुरा हेर्दछन् भन्ने कुरामा पनि ध्यान दिनुपर्छ। हिंसक, सनसनीपूर्ण पथा अश्लील कार्यक्रमले नानीहरूको मनमा गहिरो असर पर्दछ। सबैभन्दा असल कुरा नानीहरूले टीभी—मोबाइल हेर्दा एकजना अभिभावक पनि संगै बस्नुपर्छ अनि कार्यक्रम तथा सम्बन्धित विषयमा कुराकानी गर्दै तिनीहरूलाई सही जानकारी दिनुपर्छ।

कविता

भारत शान्त विशाल

(श्री पूर्ण प्रसाद शर्मा, सिन्देवुङ्ग बस्ती, कालिम्पोंग)

जय भारत शान्त विशाल।

जय जय भारत शान्त विशाल।।

जय जय जय भारत शान्त विशाल।।।

भरत - भारत भारतवर्ष, भूतल स्वर्ग महान।

प्रतिपालित प्रिय प्रजागण, प्रमुदित पुष्पित प्राण।।

जय भारत.....।

रधुकुल राघव रम्य सदन, पुनीत पुण्य महान।

सुखद स्वर्गिक शुद्ध शासन, सौम्य प्रमुदित प्राण।।

जय भारत.....।

कुरू - गुरू द्रोण, पाण्डव, कृष्ण, अभीत भीष्म महान।

गौतम, गन्धी, शास्त्री, जवाहर वरद वीर भवान्।।

जय भारत.....।

गंगा, भागीरथी, यमुना, कृष्णा, सिन्धु, गोदावरी, पद्म।

हिम परिधित हिमगिरि, विन्ध्य, भूषण भव्य हिमाल।।

जय भारत.....।

जन्म जहा ती वीर विरांगन, आर्यावर्त यो भारत।

जन्मभू से शोभित, जन्बूद्वीप यो भारत।।

जय भारत.....।

आखिल भारतीय गोर्खा पूर्व सेनिक उज्ज्वल भविष्यकोष समिति द्वारा गोर्खा समुदाय का विद्यार्थीहरूलाई विशेष छात्रवृत्ति वितरण आयोजन

के. वाई. बी. थापाज्यूको कला कृति सेना मुख्यालयमा प्रदर्शन

श्रद्धांजलि जनरल विपिन रावत व अन्य वीर शहीद सेनानीहरू प्रति

हाम्रा गोर्खा गोरव

डी. डी. पब्लिक स्कूल समारोहमा मुख्य अतिथी माननीय अध्यक्ष श्री पदम सिंह थापा जी